

Словения – икономическо развитие чрез управление на био-разнообразието

Д-р Marija Markeš (Национален парк “Триглав”)

Резюме

Словения има население от 1.9 млн. души и обхваща територия от 20,250 кв.км.

Страната разполага с изключително биологично и културно разнообразие. Експертни оценки класират Словения като страна с над средно ниво на био-разнообразие. Особено характерни са горските и водни екосистеми, блатисти, морски, планински и високо планински зони.

Поради различните климатични, геологични и морфологични условия, значителна част от селскостопанската земя е разположена в неблагоприятни райони. Въпреки ниският производствен потенциал, тези райони играят значителна роля за запазване на селското население, културният пейзаж както и за поддържане на био-разнообразието.

Тази разнообразна роля на селското стопанство се съблюдава от аграрната политика. Министерството на околната среда и планиране е отговорно за опазване на защитените територии. То предвижда увеличение на размера на защитените територии в бъдеще, от настоящите 8% на 22% от територията на страната.

Програмата за развитие на селските райони на Словения се характеризира със следното:

- Аграрно-природни програми
- Програма за интегрирано развитие на селските райони и възобновяване на селата
- Програма за подобряване на инфраструктурата и обществените услуги

Националният парк “Триглав” е разположен в северозападната част на Словения, в близост до границите с Италия и Австрия и обхваща 4.1% от територията на Словения. Управлението на парка се базира на съвместното участие на кметствата на територията на националния парк, администрацията на парка и на принципите за интеграционно развитие и опазване на околната среда. Основният принцип за развитието на различни дейности, е в търсенето на модели за ефективно, обмислено и природосъобразно използване на природните и икономически ресурси, в които опазването на природата е от основно значение. **Следователно основен принцип за развитие е запазването на природните ценности.**

Наблегнато е, че успешно развитие е възможно единствено като се вземат предвид всички аспекти на живот и работа, както и съблюдаване на посоченият принцип за

опазване на природата. От особено значение е поддържането на високо качество на живот на хората живеещи на територията на парка. С тази цел е предложена следната програма:

- **Поддържане на работни места** – в селските и горски стопанства, извършване на разнообразни дейности във фермите (преработка, туризъм, занаяти, хранително обслужване), допълнителни възможности за работа (услуги, горски/планински водачи);
- **Окуражаване на екологични методи за производство** – селско стопанско производство и преработка, екологично чисто фермерство;
- **Въвеждане на директни плащания** - чрез аграрно-екологични програми, подобни на тези в ЕС
- **Създаване на търговски марки на планинските и полу-планински райони и регионални търговски марки**, напр. търговска марка Национален парк “Триглав”;
- **Да се вземе предвид качеството на живот на всички заинтересовани лица на територията на парка**, с цел интеграционно стабилно развитие.

Дългосрочните политически мерки за развитието на селските райони е от особено значение за успеха на стратегиите за развитие. Тези политически мерки трябва да включват подходяща законова база, която да гарантира владението на земя и кредитни гаранции, както и процеса на участие и определяне на защитените природни територии.